

DHAQANKA AQOONTA
IYO FANKA

Bahnnimada xubnaha

maansada qaarkood

Maqaalado is-dabaxog ah ayaynu hore miisaanka xubnaha maansada adankooda ugu soo banhignay. Xubnaha ayunu ilaa falanqaynay dhiskoo-a nudi ahaaneed waxa ka ilid ah gabayga, heellada nooca qaraamiga loo yaan) iyo baloolleyda (saar ma hees carruureed). Waa il ayunu nidhi hojiska (sharka hore) gabaygu waxa u u dhismaa shan hab, uwaas oo soo baxa marka agu xisaabtamo heerka su-dheeli-tirka. Tirada ilammada ('syllables') iyo a shaqal dheereyaasha. Shantil hab dhismeet ee hojiska gabayga kii ugu nudida yaraa mooyaane afartii tale waa kuwan ayunu tuuale ahaan ugu soo celiye. (Xusuusnow lambadarad ay ka mid yihin 8,4 in ka hore '8' sheegayo tirada alammada, ka danbanan '4' sheegayo tirada shaqal dheereyaasha.)

HOJIS GABAY

8,4 = Toomaha walwaaleed anoo,

9,3 = Isagiyo dacfaalkii markii,

10,2 = Inankii dabuub gabay beryahan,

11,1 = Lixdan aniga oo jirey tashiga,

Xagga miisaanka heellada waa tii ayunu sheegnay in ay iyana leedahay shan dhisme oo habaynta meeris yadeedu ku kala qotonasaadaan. In kasta oo meeris yada heelladu u siif kala qaybsamaan hojisi iyo hooris, danta ayunu hadda ka leenahay awgeed ayaynaan waxba u sii kala saarayn. Haddaba shanteeda meeris kii ugu nudda roomaa mooyaan e, afartii kale iyana tusaalahooldii mar labaad waa kan.

MEERIS HEELLO

8,4 = Wardheer dal-wa-naagsanaydaa

9,3 = Cagaar ma ka ba-xay caaleentii

10,2 = Dalkaba anba waan dul marayaa

11,1 = Burcana uga baxay dhiinkaa Bari

Kolka ayunu haddaba labadaa dhis ee hojiska gabayga iyo meeriska heellada isu eegno, waxa qofka dareenka fecijigi markiita iswaydiinayaan waxa labadooda miisaan u dhexecaya. Way muuqataa in labaduba isku nudi yihin, hase ahaato e kala dhadhan yihin. Taa sababta keen-tay waxa ayunu dhab uga gun-gaadhi lahayn marka ayunu derisno heerar kale oo'ka sii qoto fog kii ayunu hore wax ugu falanqayney. Haddaba ayunu kör-ka-xaa dino xidhiidhka xubnahan oo ka yimi is-le'ekaanta tirada alammada iyo ta shaqal dheereyaasha raacsan, iyo hormooyin ay ka ma-soopaan.

Is-le'ekaanta labada tirro macnaheedu ma aha in hojiska gabayga iyo meeriska heelladu isku miisaan yihin. Waxa u dhexecaya qof waliba dhadhanka luu-qeed ayuu ku kala saari-karaa. Waxase-jira in kol haddii hojisi gabay iyo meeris heello ay tirada alammada iyo ta shaqal dheereyaasha ka sinneem ayunu isku miisaan ka dhigi karno. Taa waxa ayunu ku suuragelin karaynaa innaga oo xog kale adeegsanna. Waa innaga oo hojiska gabayga ama meeriska heellada hadda kii ayunu doono u samayna hormayn gaar ahaa need oo ka duwan tiisii horre. Taa ayay ku suura geleysaa inaynu dabadeed hojisi gabay si sahlan ugu rogno meeris heello ama is-waydaarka kaleba.

Isu beddelka latadaa xubnood waxa xogtoodoo tahay hojisi gabay ama meeris maansoo oo kasta oo alammadiisu u taxmaan hormooyin si gaar ah u kala geddisan. Taasi waxa ay keentay in hormooyinka hojiska gabaygu u taxmo iyo kuwa meeriska heelladu u taxmaan ay ma-soobaan, hase yeesho e mee laha ay ku kala beegmaan

iswaydaartaan. Dabadeedna kolka hormo hojis gabay kaalin kaga jirtey laga qaado, laha geeyo kaalintii hormadada looga rabeey meeriska heellada, waxa dhacaysa in meeris heel lo isa soo daruuriyo. Sidaas oo kale ayaa midba midka kale loogu rogi karaa.

GABAY HEELLO LOO ROGEY

Si haddaba hojisi gabay loogu rogo meeris heello waxa qudh ah ee la samaynayaa waa hormadii hojisku ku dhammaaday ee loogu horraysiyo un. Wax kale oo walba sidiisii baa loo dhaafayaa. Marka hor madii hojiska ugu danbeysey loogu horraysiyo waxa dabadeed soo baxayaa waa meeris heello oo aan innaba wax laixin ah laga jarayn. Marmarse waxa dhaedina in aan hormooyinka raa si qayaxan u kala soocenayn, dabadeedna ja iskuba qabto.

Kolkka-waa dhadhansi-ga midhaha oo la isla hub-sado waxa loo miciinsadaa,

waana kaalme buure ah. We ligaa kala ogow dhadhanka macne ahaaneed iyo ka miyuusig ahaaneed hadba ka walkinayaa ka uu yahay. Meeris macne ahaan u wiq may dhadhansi xumadiisa ha u aanayn miyuusiggiisa oo aan waxba uga dan ahayn. Bal hadda xog-taa ayunu soo carrabownay ka hubi tusaalayaashan kala-nud-roonaanta isu daba taxan.

8,4 = Toomaha walwaaleed anoo, = hojisi gabay

8,4 = Anoo Toomaha walwaaleed = meeris heello

9,3 = Isagiyo dacfaalkii markii, = hojisi gabay

9,3 = Markii isagiyo dacfaalkii — meeris heello

10,2 = Inankii dabuub gabay beryahan = hojisi gabay

10,2 = Beryahan inankii dabuub gabay =

meeris heello

11,1 = Lixdan aniga oo jirey tashiga = hojisi gabay

11,1 = Tashiga lixdan aniga oo jirey = meeris heello

Waxase aan marnaba loo daymo la'aanayn in sida hojiskii gabay heello loogu rogaayo uu marmar soo baxaayo meeris dhadhansigisa aan loo kala saarayn heello iyo baloolley. Hore ayaynu u soo sheegnay in meeriska heelladu yahay kii-baloolleyda, hase yeesho e midba luuq gooni ah inta lagu qaaday dabadeedna laba xubnood lagu kala magascaray. Bal labada hojisi ee soo socda marka salaxaaddii heellada lagu sameeyo labada meeris ee soo baxay dhadhanso, dabadeed na heello iyo baloolley adigu mid ku sheeg.

8,4 = Waa wada socda-leen raggii, = hojisi gabay

8,4 = Raggii waa wada socdaaleen = ?

9,3 = Afar laba lix jeer buu sidaa, = hojisi gabay

9,3 = Sidaa afar laba lix jeer buu = ?

LA SOCOC BERRI
Cabduulaahi Difriye
Guuleed

Jabbaan oo hakin doonta

kaalmada ay siiso Fiyatnaam

Tokyo; Abril. «Xinhua» — Warar ka soo baxay dalka Jabbaan waxay sheegayaan in dawladda Jabbaan ay shaaca ka qaadday in haddii Gacanka. «Camran-nh» oo ku yaala dalka Fiyat naam uu noqdo saldhig ay isticmaalaan ciidanka badda ee Ruushka markaasi dawlaadda Jabbaan ay joojin doonto kaalmadil dhaqaale ee ay u fidin jirtay dalka Fiyatnaam.

Sidaa waxaa sheegay Wasiirkka Arrimaha Dibbedda ee dalka Jabbaan oo hadda boooqanaya dalka Maraykarka isaga oo la hadlayay ragga wararka fidiya.

Wasiirku waxa arrintaasi iyada ah ku dhawaaqay kaddib markii uu wadahadhallo la yeeshay Xoghayaha Arrimaha Dibbedda ee Maraykarka siidaana waxaa shaaca ka qaaday sarkaal u dhashay dalka Jabaan oo la socda Wasiirkka.

Wasiirku wuxuu intaa ku daray in dawladdisu ay Fiyatnaam u sheegtay in haddii gacankaasi iyo meelo kaleba saldhigyo laga siilo ciidamadda badda ee Ruushka markaasi dawlaadda Jabbaan ay joojin doonto kaalmada ay u fidiso Fi-

yatnaam waxa la sheegay in kulanka dhex maray Xoghayaha Arrimaha Dibbedda ee Maraykarka iyo Wasiirkka Arimaha Dibbedda ee Jabbaan lagu soo qaaday Jasiradaha ku yaala dhi-naca Waqooyi ee uu Ruushku ka haysto Jabbaan.

DHAQANKA AQOONTA
IYO FANKA

QAYBTA 2aad

EELOO GABAY LOO RO
AY

hinaca kalena waxa aynu
a tusi karnaa meerisyo asal
oodu heello yahay oo mar-
ta hormayntii hojiska ga-
aya lagu sallaxo toos u
oqonaya gabay. Taasi sida
y ku dhacaysaana waa
ormada meeriska heellada
igu horreysa oo loogu dam
oaysiyo uun. Dabadeed,
waxa aad markaaba helay-
aa waa meeriskii heellada
oo u dhalan rognay hojis
gabay. Ka hubi tusaalayaa
sha inagu soo foolka leh.

8,4 = Wardheer dal wa-
naagsanaydaa = meeris
heello

8,4 = Dal wanaag-
sanaydaa Wardheer, =
hojis gabay

9,3 = RabLow laba talaba
tii roon = meeris heello

9,3 = Laaboo talaba tii
roon Rabbow, = hojis gabay

10,2 = Dalkaba anba
waan dul marayaa = mee-
ris heello

10,2 = Anita waddi dul ma-
rayaa dalkataa, = nojs ga-
bay

11,1 = Burcana uga ba-
xay dhankaa Bari = mee-
ris heello

11,1 = Uga baxay dhan-
kkaa Bari burcana = hojis
gabay

Bal hadda saddexda mee-
ris ee sood sseca oo ka u
norreeya oo yaqaan banno
tey, ka xigana saar, ka ugu
qambeeyan hees caruureed
marka isbeddeekii hore oo
kale lagu sameeyo waxa soo
baxa adugu wax ku sneeg.

8,4 = Sidi qurbac hooto
nuugaan sidii, = ?

9,3 = Cashare waa tiro
carbeedey = meeris saar

9,3 = waa tiro carbe-
dey Cashare, = ?

10,2 = Sidi godadliyo
Min-yaradii = m. hees ca-
ruureed

10,2 = Godadliyo
Min-yaradii sidii, = ?

Sidaa si le'eg ayaa mee-
risyadaa magac-bixintu la
baahday Iskuse miisaanka

ah marka hormadooda ugu
horraysa loogu dampbaysiyo
aynnu u heleynaa hojis ga-
bay oo sax ah. Hojisyada
gabayee ee kor inoogu soo
baxay oo hoorisydoodiina
(shadar dambe) lagu da-
ray waa kuwan e bal dha-
dhami.

8,4 = Qurbac Hooto nuu
gaan sidii, Qurux la ti-
canye

9,3 = Waa tiro carbeedey
Cashare, caynka loo

yidhiye

10,2 = Godadliyo Min-
yaradii sidii, Galabta
loo laayey

Waxaase ogaal innaga
mudan in meerisyada tu-
saalayaasha ku cadi ay yi-
hiin qaar aan soo xulay,
sababta oo ah hormada la
rarayo ayan gooni u go'an.
Meerisyada waa laba laga
yaabaa in hormooyinkoo-
daasi aanay gooni u taag-

...nayn. Markaa oo kale waxa
loo baahan yahay in hor-
madii la rabey oo erey ka
xaddi badan ku jirta ama
laba ereyba kala raacsan
gooni loo saaro. Dabadeen-
naa waa hormadaa oo kaalin
teedii uun la geeyo waxa
dhimaniba. Haddase ogow
marka hormo sidaa la isu-
gu kala xeelo in inta badan
maenihii lumaayo, waayo
macnihu hadba habka
ereyada loo taxo ayuu ku

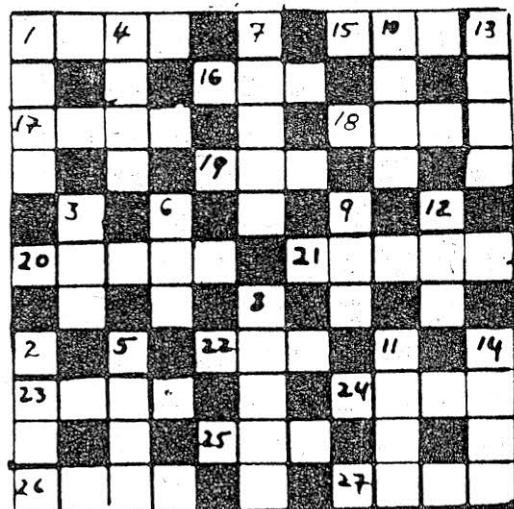
xidhan yahay.

Waxa kale oo ogaal mu-
dan in marka ay arrini joog
to kala hormayn meeris
qofka looga baahan yahay
dhadhansi gabay oo kor-
ran si uu u helo halka hor-
mo mid kale kaga soocmay-
so. Waa meelaha luuqda
meerisku ka laba-kaclayso.
Sidaa darteed baa fiilo cu-
lus iyo dhadhansi sugar oo
hibo gabayaanimo ka dam
bayso loogu baahan yahay.
Labadaa oo la isla helo iyo
kasmo hufan baa runtil
isu hubanti ah, dadaalaana
waa gaadhaa.

DHAMMAAD

Cabdillaahi Diiriye Guu-
leed (Carraale)

Halxiraalahaa toddobaadkan

HOOS

canta

- Shimbir madow
- Hal irmaan oo aan ilmo
lahayn
- Aabudh. Dabool
- Ceel yar oo dixaha laga
qoto
- Biyo xumaadey oo araq-
gooda iyo urtooduba is-
beddeleen.

GUDUB

- Badh ka shub
- Shinnida ayaa samaysa
- Lafta ku taal kalgoyska
Infaha dhaadheer ee ga-

18. Ardaa. Qolqolka geelji-
raha

ha ama riyaha

19. Run. Been maaha

24. Caroog. Silidhi cod weyn

25. Been maaha

26. Weel dhoobo ka samay-
san oo ashunka u eg
waxna lagu karsado

21. Lafta ku taalla badhida
22. Boodh. Habaas

23. Timaha luqunta ka ba-
xa ee fardaha, dameera-
(QURUS)

Halxiraalahii 7aad kii hore

